

El parany de l'amnistia

written by Joan Fonollosa | 30 de setembre de 2023

Darrerament, en el marc de les (suposades) converses per investir el Sr. Sánchez com a president del govern espanyol, s'està parlant molt de l'amnistia. De fet, tal com s'estan plantejant les coses a hores d'ara sembla com si fer una llei d'amnistia abans de la investidura fos l'única condició per investir-lo. A més, seguint la prudent –i, vistos els precedents, diria que obligada– consigna de cobrar per avançat, aquesta llei s'hauria d'aprovar abans de la investidura. Tot això en un to un xic triomfalista propiciat pels èxits –indiscutibles– del català al Congrés i a Europa.

Deixeu-me, però, posar una mica d'aigua al vi, perquè tot plegat està molt bé, però en el fons no són més que focs artificials, segurament necessaris per portar a bon port les negociacions, però que per a nosaltres són –haurien de ser– objectius secundaris.

El català al Congrés, siguem sincers, en el fons no és més que una mostra de la força negociadora dels nostres diputats, que ha tocat allò que no sona a la gent de més enllà del Cinca, però en el fons no és res: l'objectiu no és que ens deixin parlar en català allà sinó no haver-hi d'anar per a res.

El català a Europa ja és més interessant, però cada dia descobrim que el procés és llarg i difícil, sotmès a molts interessos i de resultats incerts. Tot per aconseguir una cosa que ja ve de sèrie amb la independència. És a dir: tot plegat, cinc olives!, com diria la meva àvia.

I anem a l'amnistia que és el que ara hi ha sobre la taula i que cada dia em fa més l'efecte que és un parany terrible en el que –vull creure que no voluntàriament– hi estan caient els negociadors.

En primer lloc, una constatació òbvia: tenint en compte que

això ho hauran d'aplicar uns tribunals que ja sabem com són i com pensen, ha de ser una llei molt ben feta per no deixar forats; i una llei tan complexa que ha de ser tan ben feta és l'antítesi d'un text escrit a corre-cuita amb el termini d'una investidura que cada dia s'acosta més.

Suposem, però, que es fa i es fa ben feta. Certament, això resoldria el problema personal de molta gent, però atenció a un detallet que em sembla cabdal i que pot passar inadvertit enmig de tot el soroll: darrerament s'ha dit que l'amnistia afectaria a unes 1.300 o 1.400 persones. Són moltes, però lluny dels prop de 4.000 represaliats dels que es parlava abans de l'estiu. Què està passant aquí? Tornarem a deixar gent penjada? Qui hi entrarà i qui no? Em jugo un pèsol que la senyora Laura Borràs, malgrat que està encausada per coses que no tenen (formalment) res a veure amb la independència, seria un dels amnistiats, però molts dels que van defensar el nostres drets a la plaça d'Urquinaona, no.

Emperò, paradoxalment, el perill més gran és que tot plegat tiri endavant. Si es fa una llei d'amnistia, l'Estat espanyol pot dir davant d'Europa que la causa catalana ja esta resolta, que s'han corregit "els errors" i fins i tot restituit (?) les conseqüències. Les causes davant els Tribunals de Drets Humans decauen, l'estat surt net com una patena, sense que ningú li hagi estirat les orelles, i aquí pau i després glòria.

Això té una conseqüència molt greu: en la mesura que aquesta amnistia es pot presentar com una reparació, s'allunya l'argument més clar en dret internacional al qual ens podem agafar per aixecar la suspensió de la declaració d'independència: la "causa justa" que traduït al llenguatge corrent seria: atès que Espanya és incapaç de trobar un solució democràtica al conflicte, no tenim més remei que tirar pel dret.

Dit d'altra manera: una llei d'amnistia blanqueja l'Estat i ens allunya objectivament de la independència. Una

independència que –no ho oblidem– també porta incorporada l'amnistia de tots els encausats per defensar-la, si més no per a nosaltres: si a Madrid no els volen amnistiar, és el seu problema.

Per sort, com se sol dir, Espanya no ens falla mai: com que no poden suportar amnistiar uns nacionalistes catalans, són capaços de ser tan rucs de no aprovar-ho. Tan de bo no ens fallin aquesta vegada tampoc.

I, per cert, molt parlar d'amnistia però de reconèixer el dret de Catalunya a la lliure determinació –que, no ho oblidem, és l'objectiu fonamental– ni una paraula. Inquietant.